

1. Economische situatie van de Gemeenschap
De economische situatie van de Gemeenschap
Conclusies van de Coördinatie Commissie voor
Europese Integratie- en Associatieproblemen
van 5 maart 1975

De discussie in Dublin zal, naar wordt verwacht, de economische situatie van de Gemeenschap bespreken, die zullen worden behandeld in de Raad van de Gemeenschap op het niveau van Regeringsleiders van 10 en 11 maart a.s. te Dublin. Het gaat om de volgende onderwerpen:

1. Economische Situatie van de Gemeenschap
2. Energievraagstukken
3. Algemene Grondstoffenproblemen
4. "Heronderhandeling" - Correctiemechanisme
Bijdragen Gemeenschapsfinanciering
5. "Heronderhandeling" - Zuivelimporten uit
Nieuw-Zeeland

Terzake van de punten 1,2,3 en 5 wordt om een uitspraak van de R.E.Z. c.q. de M.R. gevraagd.

Voor het overige wordt in overweging gegeven met de Conclusies akkoord te gaan.

I. Economische situatie van de Gemeenschap

De economische situatie van de Gemeenschap geeft geen aanleiding tot groot optimisme t.a.v. de ombuiging van de recessieve tendenties op korte termijn.

De discussie in Dublin zal, naar wordt verwacht, een algemeen karakter dragen. Indien een voor de openbare mening bestemde verklaring tot stand gebracht wordt dient Nederland ernaar te streven dat de tot pessimisme aanleiding gevende elementen in de situatie niet te zeer worden geaccentueerd.

In de Topconferentie van Parijs van 9 en 10 december 1974 is de nadruk gelegd op het verschil in situatie tussen de Lid-Staten onderling, met name voor wat betreft hun overschotten resp. tekorten op de Betalingsbalans. De overschotlanden werd gevraagd een beleid met een expansief karakter te voeren "gericht op stimulering van de interne vraag en op handhaving van een hoog werkgelegenheidsniveau". Dit verzoek kan opnieuw in de discussie in Dublin naar voren komen, en de vraag is of dan overschotlanden als Duitsland, maar ook b.v. Nederland, naar nieuwe impulsen willen streven dan wel wensen af te wachten tot de inmiddels vastgestelde maatregelen en programma's doorwerken.

De Coördinatie Commissie meent dat Nederland zich hier voorzichtig en afwachtend zou kunnen opstellen. Voor de Nederlandse positie zal ook de Duitse houding van grote betekenis zijn.

Aan de R.E.Z. c.q. M.R. wordt gevraagd om, gezien het politiek gewicht van deze aangelegenheid, zich uitdrukkelijk over het voorafgaande uit te spreken.

./.
De Ministeries van Financiën en E.Z. zullen gezamenlijk een notitie opstellen over de situatie in Nederland met het oog op Dublin. Om een inzicht te kunnen geven in het expansieve beleid, zoals het thans wordt gevoerd, dienen hierin ook de thans vastgestelde maatregelen en programma's te worden opgesomd.

./.
Er zijn aanwijzingen dat van Franse kant kan worden opgebracht het terugbrengen van de Frank in het slangarrangement. Daar kunnen voorwaarden aan worden verbonden. Het Ministerie van Financiën zal over dit onderwerp een aparte notitie opstellen.

Nederland dient ernaar te streven dat, indien een Frans voornemen om tot de slang terug te keren opkomt, het niveau waarop de Franse Frank in de slang terugkeert kritisch wordt gezien. Hier ligt een verband met een neiging van Frankrijk om zijn exportpositie te verbeteren. De technische implicaties van dit alles, benevens een mogelijke poging om tot een gesprek over de Europese Rekeneenheid te komen, dienen ter behandeling te worden verwezen naar de Financieel Economische Raad van de E.G.

N.B. Evengenoemde notities zullen zo mogelijk als bijlagen worden aangehecht en anders worden nagezonden.

2. Energievraagstukken

Frankrijk heeft nu de uitnodigingen, o.m. aan de E.G. als zodanig, verzonden voor het preparatoire producenten- consumentenoverleg, dat op 7 april in Parijs zou moeten beginnen.

In de eerste plaats gaat het hier om de vraag of en hoe de grondstoffenproblemen in het algemeen in de preparatoire producenten- consumentenbijeenkomst aan de orde kunnen komen.

Het grote belang, dat inderdaad een conferentie van producenten- consumentenoverleg over de energieproblemen wordt gehouden, die zich - om zoveel mogelijk doelmatig te blijven - dan in de eerste plaats op die energieproblemen moet kunnen concentreren, dient opnieuw te worden onderstreept.

Bij een analyse blijken voor de I.E.P. c.o. E.E.G. landen een drietal opties denkbaar:

- a. Men verklaart zich alleen bereid de algemene grondstoffenproblemen in overlegkaders andere dan het overleg over de energievraagstukken te behandelen;
- b. Men streeft naar een consensus over enige concrete beginselen inzake de grondstoffenproblemen, tot stand te brengen in het producenten- consumentenoverleg over de energievraagstukken. Verder worden de grondstoffenproblemen in andere overlegkaders parallel behandeld.
- c. Men is bereid zowel de grondstoffenproblemen als de energievraagstukken tegelijkertijd en in hetzelfde overlegkader nl. van het producenten/consumentenoverleg tot een oplossing te brengen.

De Coördinatie Commissie besloot te volstaan met vermelding van deze 3 opties met het oog op het ad hoc ministerieel overleg over energievraagstukken, dat op 6 maart zal plaatsvinden.

Overigens is de middelste van deze 3 opties onder 3) hieronder voorwerp van een mogelijke nadere uitwerking.

In de tweede plaats dient de aandacht te worden gericht op het voorstel om door een vloerprijs nieuwe investeringen in de consumentenlanden op het gebied van de ontwikkeling van nieuwe conventionele energiebronnen (zoals olie of aardgas) te beschermen tegen een terugval in de prijs voor de betrokken producten. Het overleg in het I.E.P. hierover duurt voort.

Het standpunt kan blijven, dat Nederland zich niet verzet tegen het beginsel van een vloerprijs.

De timing van de uitwerking van dat beginsel is van groot belang.

Alles hangt echter af van de nadere vaststelling van de hoogte en de modaliteiten van de vloerprijs, hetgeen voorlopig tot terughoudendheid noopt.

De Coördinatie Commissie bedoelt hier evenmin vooruit te lopen op het nader ministerieel be-raad ad hoc, dat op 6 maart zal plaatsvinden.

3. Algemene Grondstoffenproblemen

Hierboven onder 2) zijn een drietal opties genoemd terzake van het verband te leggen tussen de behandeling der energievraagstukken en de algemene grondstoffenproblemen. De tweede onder b) genoemde optie betreffende een consensus over enige concrete beginselen inzake de grondstoffenproblemen wordt hier nader uitgewerkt.

Nederland zou - indien deze optie als beleidsdoelstelling wordt gekozen - de benadering van de algemene grondstoffenproblemen dienen te stellen in het licht van de "nieuwe economische orde", die voorwerp zal vormen van een Speciale Zitting van de Algemene Vergadering van de VN in het najaar. De Europese Commissie spreekt in dit verband van "a lasting and balanced economic interdependence" en "a new world balance fair to all". Dit kan worden onderschreven.

De Raad van de Gemeenschap in Dublin zou de Instellingen van de E.G. kunnen opdragen enige algemene concrete beginselen op het gebied van een gemeenschappelijk grondstoffenbeleid nader uit te werken zulks gezien de politieke verantwoordelijkheid die de E.G. draagt om tot adequate oplossingen te komen. De E.G. zou initiatieven op dit gebied kunnen ontwikkelen. Van Nederlandse kant zouden ontwerp teksten kunnen worden voorbereid, waarbij de UNCTAD resolutie terzake als richtsnoer kan dienen.

De reeds in Dublin aan te geven algemene beginselen zouden kunnen betreffen: de vorming van bufferstocks met het oog op prijzenstabilisatie; een vorm van indexatie voor de prijzen; een corrigerend mechanisme voor de exportopbrengsten van ontwikkelingslanden om rekening te houden met de positie van hun betalingsbalansen en in hetzelfde verband de mogelijkheden in het I.M.F. voor compensatoire financiering. In het licht van deze algemene beginselen zouden de grondstoffenproblemen uiteindelijk ook per grondstof nader dienen te worden opgelost.

Nederland dient met kracht in Dublin te streven naar overeenstemming over deze algemene beginselen. Mocht dit niet gelukken, dan dient tenminste een opdracht aan de Gemeenschapsinstellingen recht te doen aan de urgentie van het bereiken van overeenstemming in de E.G. op zo kort mogelijke termijn.

Van de kant van de Minister voor Ontwikkelings-samenwerking is gesteld dat de in Dublin te formuleren opdracht dient te luiden, dat het gemeenschappelijk grondstoffenbeleid "zo mogelijk" tot stand moet worden gebracht. Hiertegenover is gesteld dat de E.G. voor de landbouwgrondstoffen volstrekt en voor de andere grondstoffen goeddeels - gezien de gemeenschappelijkheid van het handelspolitiek instrumentarium - het enige kader vormt voor een grondstoffenbeleid, waarbij Nederland direct is betrokken. De Nederlandse inbreng dreigt qua positief effect ook verloren te gaan en de anderen zullen zich niet mee willen laten trekken, als de Nederlandse opstelling te vrijblijvend blijft.

Derhalve zou de Nederlandse bereidheid tot het tot stand brengen van een E.G. grondstoffenbeleid in het licht van "economic interdependence" en "a new world balance fair to all" geen voorwerp van een verder voorbehoud dienen te zijn. Hierop is van de kant van de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking een reserve aange-tekend.

Aan de R.E.Z. c.q. M.R. wordt hierover om een uitspraak gevraagd.

4. "Heronderhandeling" - Correctiemechanisme
Bijdragen Gemeenschapsfinanciering

De Commissievoorstellen met criteria voor de toepassing van het correctiemechanisme benevens bepalingen en plafonds met betrekking tot eventuele terugbetalingen zijn nader besproken in Brussel . Bijzondere aandacht werd gericht op het door de Commissie voorgestelde criterium, dat het mechanisme slechts werkt voor een land met een deficit op de lopende rekening van de betalingsbalans. Moeilijk is ook het Franse streven om alleen de BTW en niet de douanerechten en landbouwheffingen mee te laten tellen bij de berekening van het "teveel" dat een land zou bijdragen tot de Gemeenschapsfinanciering. Ook het Commissievoorstel om eventuele terugbetaling te beperken tot 2/3 deel van het "teveel" in de bijdrage in de Gemeenschapsfinanciering benevens percentsgewijze beperkingen per tranche van het terug te betalen "teveel" en met name Franse wensen om deze beperkingen nog restrictiever te maken, leveren moeilijkheden op. Het laatste Raadsoverleg heeft geen nieuwe gezichtspunten opgeleverd.

De Raad van de Gemeenschap dient in Dublin tot besluitvorming te komen.

Nederland kan in het algemeen en om politieke redenen de Commissie steunen.

Nederland zal zich echter aan Britse kant kunnen opstellen bij het afwijzen van het onderdeel van het Commissiememorandum in zake het betalingsbalanscriterium.

Nederland wenst met de Commissie niet alleen de BTW, maar ook de douanerechten en de landbouwheffingen bij de berekening van het "teveel" in de Gemeenschapsfinanciering mee te laten tellen.

In de discussie over de beperking van de terugbetaling door een plafond van 2/3 deel van het "teveel", en over de percentsgewijze beperkingen wil Nederland zich soepel opstellen en, indien zulks tot overeenstemming kan leiden,

indien zulks tot overeenstemming kan leiden, enigszins van het Commissiememorandum afwijken.

Voor wat andere meer de details betreffende onderwerpen aangaat zal de delegatie met soepelheid naar overeenstemming kunnen toewerken.

5. "Heronderhandeling" - Zuivelimporten uit Nieuw-Zeeland

Bij het Toetredingsverdrag is gevoegd een protocol over de export van Nieuw Zeeland zuivelprodukten naar de Gemeenschap. In het kader van de "heronderhandeling" wenst het V.K. een gunstiger regeling tot stand te brengen.

Van Nederlandse kant gelden ook hier politieke redenen om aan een regeling mede te werken, die gunstiger is voor Nieuw-Zeeland, waarbij ook moet worden erkend dat de Nieuw-Zeelandse wensen gerechtvaardigd voorkomen voorzover het gaat om betere prijzen.

./.
Het jongste Britse voorstel voor een verklaring van de Raad van de Gemeenschap te Brussel is bijgevoegd.

Op het gebied van de prijzen behoeft dit geen moeilijkheden op te leveren.

Over de jaarlijkse te importeren hoeveelheden zal tussen de Ministeries van Landbouw en B.Z. nog nader overleg worden gepleegd. Eventueel dient aan de R.E.Z. c.q. de M.R. om een uitspraak te worden gevraagd.

Niet kan worden meegewerkt aan voortgezette toegang voor Nieuw-Zeelandse kaas onder vigeur van deze bijzondere regeling, aangezien het huidige protocol 18 dit verbiedt. Een grondregel in de "heronderhandeling" is immers, dat van het toetredingsverdrag, dus ook van de protocollen, niet kan worden afgeweken.

D.G.E.S. 5 maart 1975